

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
dla IV Liceum Ogólnokształcącego
im. Fryderyka Chopina w Ostrowie Wielkopolskim
2024/2025

Spis treści:

- 1. Podstawy prawne**
- 2. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego**
 - a. cel**
 - b. działania i adresaci**
 - uczniowie,
 - nauczyciele,
 - rodzice
 - c. realizatorzy: dyrektor, doradca zawodowy, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, nauczyciele bibliotekarze, pielęgniarka**
 - d. sojusznicy**
 - Poradnie psychologiczno-pedagogiczne
 - Szkoły programowo wyższe
 - Urzędy pracy
 - Pracodawcy
 - Rodzice
 - Inne
 - e. Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym**
 - f. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ**

PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2019 poz. 1148).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60, 949, 2203).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019, poz. 325).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz. 1591 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2017 poz. 1575 z późn. zm.).
6. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. (Dz.U. 2019, poz. 639).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2018, poz. 1601 z późn. zm.).

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO
SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO**

w roku szkolnym 2024/2025

WSTĘP

- I. Program realizacji wewnętrzzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/24 opracowany został na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego oraz założeń Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.
- II. Program uwzględnia potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli oraz opisuje realizowane w szkole działania, w tym:
 - a) tematykę tych działań,
 - b) metody i formy realizacji działań,
 - c) terminy poszczególnych działań,
 - d) osoby odpowiedzialne za ich realizację.
- III. Doradztwo zawodowe jest realizowane na: obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, zajęciach z wychowawcą, wizyt zawodoznawczych, zgodnie z treściami programowymi z zakresu doradztwa zawodowego dla Liceum Ogólnokształcącego, które zawarte są w **załączniku nr 5** Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019, poz. 325).

A. Główny cel realizacji doradztwa zawodowego w Liceum Ogólnokształcącym

Celem doradztwa zawodowego w Liceum Ogólnokształcącym jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów, a także informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

B. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w liceum ogólnokształcącym są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli, nauczycieli wychowawców, specjalistów.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami:
 - poznawanie własnych zasobów;
 - świat zawodów i rynek pracy;
 - rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- diagnozowanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami pracodawców (poznawanie metod rekrutacji pracowników);
- prowadzenie kół zainteresowań i zajęć dodatkowych, np. rozwijających umiejętności społeczne (komunikacja, praca w grupie, itp.);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie wizyt uczniów na targach pracy i targach edukacyjnych;
- organizowanie konkursów;
- udzielanie pomocy merytorycznej uczniom przygotowującym się do konkursów i olimpiad;
- stosowanie metod aktywizujących (np. metoda projektów, symulacja) wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielności w planowaniu kariery;
- przedstawienie procedury i procesu zakładania firmy;
- informowanie o różnych możliwościach edukacyjnych w kraju i za granicą (np. studia wyższe, kwalifikacyjne kursy zawodowe, szkoły policealne);

- omawianie różnorodnych możliwości zdobycia kwalifikacji, doświadczenia;
- organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego);
- kształtowanie pozytywnego stosunku do pracy;
- udział w wycieczkach do zakładów pracy.

Działania kierowane do nauczycieli, nauczycieli wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji koleżeńskich i otwartych;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku i lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach pracy;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, tablice informacyjne, dziennik elektroniczny);
- włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów w realizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania i wycieczki zawodoznawcze, organizowanie imprez szkolnych związanych z doradztwem zawodowym.

Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym, które są prowadzone przez doradcę zawodowego;
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli), których celem jest wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole lub poza nią.

C. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym:

W IV Liceum Ogólnokształcącym w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciele bibliotekarze, specjaliści oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna. Poniżej przedstawiono zakres działań w obszarze doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole doradztwa zawodowego;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i pedagogiem;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnosząc efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkoły.

Nauczyciele wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z doradztwa zawodowego;
- realizują tematy z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;

- współpracują z rodzicami w planowaniu ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele przedmiotów:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Przykładowe treści realizowane przez nauczycieli na lekcjach przedmiotowych:

Język polski	Kultura języka, komunikatywność, życiorysy twórców jako przykład rozwoju uzdolnień, zawody takie jak, pisarz, dziennikarz, korektor, edytor itp., selekcja informacji ze źródeł naukowych w kontekście podanego tematu, perswazja i argumentacja przedstawionej tezy, budowanie tekstu poprawnego retorycznie.
Język obcy	Komunikatywność, umiejętność przedstawienie siebie, swoich kompetencji w języku obcym, dokumenty aplikacyjne, rozmowa kwalifikacyjna, charakterystyka studiów filologicznych i perspektyw zatrudnienia.
Historia	Zawody przeszłości, rozwój przemysłu.
Edukacja dla bezpieczeństwa	Systemy ostrzegania przed zagrożeniami, ewakuacja osób i mienia, zagrożenia techniczne, cywilizacyjne, pierwsza pomoc.

Matematyka, fizyka	Zastosowanie obliczeń w różnych sytuacjach zawodowych, rozwój logicznego myślenia.
Biologia	Zdrowie człowieka, środowisko naturalne w tym wpływ przemysłu i rozwoju cywilizacyjnego – zrównoważony rozwój, na poziomie rozszerzonym możliwości studiowania i zatrudnienia w zawodach medycznych, biotechnologii, leśnictwa, rolnictwa itp.
Podstawy przedsiębiorczości, biznes i zarządzanie	Rynek pracy, dokumenty aplikacyjne, formy działalności gospodarczej, analiza zasobów osobistych.
Chemia	Substancje niebezpieczne, zastosowanie związków chemicznych w różnych branżach zawodowych, wykorzystana wiedzy w związku z planowanymi studiami na poziomie rozszerzonym: chemia, kosmetologia, farmacja, biotechnologia itp.
Geografia	Struktura zatrudnienia, rynek pracy, bezrobocie.
W-F	Zdrowie człowieka, cechy fizyczne organizmu: wytrzymałość, koordynacja ruchowa, współpraca w zespole, przełamywanie barier.
Informatyka	Umiejętność wyszukiwania informacji, sprawność obsługi programów ułatwiających tworzenie dokumentów, rynek pracy dla informatyków.
Religia	Świat wartości, odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

Pedagog szkolny:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włącza treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracuje z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włącza się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele bibliotekarze:

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Pielęgniarka szkolna:

- współpracuje z doradcą zawodowym w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;

Zależnie od koncepcji pracy Liceum Ogólnokształcącego zakresy czynności dla poszczególnych osób zaangażowanych w realizację WSDZ w szkole mogą ulegać zmianom.

D. Podmioty współpracujące ze szkołą

Szkoła przy realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego może współpracować z pracodawcami, placówkami kształcenia ustawicznego, placówkami kształcenia praktycznego oraz ośrodkami dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiającymi uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli lub instytucjami rynku pracy.

Podmiotami współpracującymi ze szkołą przy realizacji WSDZ są:

- pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
- pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy;
- organizatorzy targów szkół wyższych, targów pracy i edukacji;
- przedstawiciele szkół wyższych uczelni;
- rodzice;
- inne osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów, pracownicy organizacji pozarządowych itd.), absolwenci szkoły.

E. Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w roku szkolnym 2024/2025

Tematyka działań	Osoba odpowiedzialna/zespół	Termin
Opracowanie programu realizacji WSDZ .	doradca zawodowy	IX
Spotkanie z rodzicami uczniów klas czwartych w celu zaprezentowania oferty doradztwa zawodowego w 4LO podczas wywiadówek śródkresowych.	doradca zawodowy	I okres
Przedstawienie WSDZ podczas wywiadówek wszystkich klas.	wychowawcy klas	IX
Prowadzenie zajęć, w trakcie, których uczniowie klas 4a,b,c,d,e oraz 3g przygotowują Indywidualny Plan Edukacyjny – praca w małych grupach.	doradca zawodowy	IX-VI
Prowadzenie zajęć tematycznych w klasach przewidzianych do realizacji doradztwa zawodowego w roku szkolnym 23/24 to jest: 4a,b,c,d,e oraz 3g	doradca zawodowy	IX-VI
Udział w targach edukacji	doradca zawodowy wychowawcy klas	II okres
Udział uczniów wszystkich klas w Targach Wyższych Uczelni organizowanych przez 4LO.		
Prezentacje oferty 4LO w czasie Dni Otwartych Szkoły.	zespół ds. promocji	II okres
Udział uczniów w promocji 4LO na rynku lokalnych szkół podstawowych.	zespół ds. promocji	I-V
Udział w akcjach charytatywnych	opiekun szkolnego klubu	Zgodnie z

	wolontariatu, wychowawcy	planem działań szkolnego klubu wolontariatu
Realizacja projektu szkolnego – Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo	Nauczyciel podstaw przedsiębiorczości	XI-IV
Spotkania z absolwentami, rozwój osobisty i kariera zawodowa po ukończeniu szkoły.	wychowawca klasy, doradca zawodowy	cały rok
Proces rekrutacji - czego oczekują pracodawcy: spotkania z przedstawicielami pracodawców.	doradca zawodowy, wychowawcy	cały rok
Realizacja tematyki związanej z doradztwem zawodowych na zajęciach z wychowawcą	wychowawca klasy	zgodnie z planem wychowawców w klas
Zajęcia grupowe z doradcą zawodowym: <i>Omówienie systemu edukacji w Polsce.</i> <i>Rankingi wyższych uczelni.</i> <i>Deklaracje maturalne.</i> <i>System rekrutacji na uczelniach.</i> <i>Test predyspozycji zawodowych.</i> <i>Jak odnieść sukces w życiu osobistym i zawodowym?</i> <i>Poznajemy zawody.</i>	doradca zawodowy	zgodnie z planem zastępstw
Indywidualne porady i konsultacje we wszystkich aspektach związanych z rozwojem, osobistym zawodowym, podejmowaniem decyzji edukacyjno – zawodowych, diagnoza predyspozycji zawodowych	doradca zawodowy pedagog, nauczyciele wychowawcy	na bieżąco
Formy wsparcia uczniów: • Zajęcia grupowe z zakresu autoprezentacji i przygotowania dokumentów aplikacyjnych potrzebnych w podczas rozmowy o pracę, • Zajęcia grupowe z doradztwa edukacyjno-zawodowego, • Zajęcia indywidualne z zakresu doradztwa-zawodowego.	doradca zawodowy, nauczyciel wychowawca nauczyciel podstaw przedsiębiorczości	na bieżąco
Udział uczniów w kołach zainteresowań zgodnie z własnymi zainteresowaniami i ofertą zajęć pozalekcyjnych.	dyrektor, nauczyciele wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi	cały rok

Indywidualne konsultacje z rodzicami.	doradca zawodowy	cały rok
Udział uczniów w wycieczkach do zakładów pracy i na wyższe uczelnie.	doradca zawodowy wychowawcy klas nauczyciele	cały rok
Prowadzenie zajęć nawiązujących do tematyki doradztwa zawodowego przez osoby spoza szkoły.	przedstawiciele firm, instytucji, organizacji	cały rok

Metody i formy organizacji:

- porady i konsultacje indywidualne;
- zajęcia grupowe prowadzone metodami aktywnymi: praca w grupach;
- testy, kwestionariusze, ankiety;
- wykłady, pogadanki;
- warsztaty;
- debaty, dyskusje;
- konkursy tematyczne;
- wycieczki;
- spotkania ze specjalistami i przedstawicielami różnych zawodów, przedstawicielami rodziców, absolwentów;
- gry diagnostyczno – symulacyjne;
- organizacja targów edukacyjnych i pracy;
- przeprowadzenie symulacyjnej rozmowy kwalifikacyjnej dla uczniów kończących szkołę
- istnieje możliwość prowadzenia zajęć i konsultacji w formie online.

F. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego oraz roczny plan doradztwa są monitorowane.

Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy.

Ewaluacja WSDZ przeprowadzana jest po zakończeniu całego cyklu edukacyjnego. Ewaluacja służy ocenie skuteczności funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, odnosi się do wszystkich działań realizowanych przez osoby odpowiedzialne i współuczestniczące. Wyniki będą podstawą modyfikacji działań szkoły w tym zakresie.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego podlegają prowadzonej w szkole w ramach nadzoru pedagogicznego ewaluacji wewnętrznej. Działania w ramach ewaluacji wewnętrznej organizuje i odpowiada za nie dyrektor szkoły.

Przygotował:

Karol Płokarz